

ส่งหมายศาลทาง “ตู้ไปรษณีย์เช่า” ตามที่แจ้งไว้ ... แต่คุณกรณีไม่ตรวจสอบ !

โดย นายปกครอง

หลักการสำคัญของวิธีพิจารณาคดีในศาลปกครอง เช่น การฟ้องคดีแบบเรียบง่าย การใช้เอกสารเป็นหลัก โดยผู้ฟ้องคดีสามารถเขียนคำฟ้องโดยไม่มีแบบฟอร์มและยื่นฟ้องหรือรับหมายแจ้งคำสั่งศาลโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนได้ (ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓)

อย่างไรก็ดี เมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองแล้ว ผู้ฟ้องคดีควรต้องติดตามคดีและดำเนินการต่าง ๆ ตามคำสั่งศาลเพื่อประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีเอง... โดยเฉพาะการรับแจ้งคำสั่งศาล ซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญที่คุณกรณีในคดีปกครอง... จำเป็นต้องรู้ครับ !! เพราะ “วันที่ได้รับแจ้ง” มีผลต่อการใช้สิทธิในเรื่องต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น การอุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด และหากการส่งหมายแจ้งคำสั่งศาลเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจะโต้แย้งว่าไม่ได้รับ... ไม่ได้

เช่น การที่ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งที่อยู่เพื่อให้ศาลได้ติดต่อหรือแจ้งคำสั่งในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในกระบวนการพิจารณาคดีของศาล และศาลได้ส่งหมายไปยังที่อยู่ที่คุณกรณีได้แจ้งไว้โดยชอบ... ผู้ฟ้องคดีย่อมไม่อาจโต้แย้งว่าการส่งหมายไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ดังเช่น ... คดีปกครองที่นำมาเล่าเป็นอุทาหรณ์ในวันนี้ เดิมผู้ฟ้องคดีได้แจ้ง “บ้านเลขที่อยู่ออาศัย” เป็นสถานที่ที่ใช้ติดต่อกับศาลปกครองชั้นต้น ต่อมาได้ขอเปลี่ยนเป็น “ตู้ไปรษณีย์” ที่ได้เช่าไว้ ณ ที่ทำการไปรษณีย์แห่งหนึ่ง ต่อมาศาลปกครองชั้นต้นได้ส่งหมายแจ้งกำหนดวันนัดอ่านคำพิพากษา

โดยเป็นการส่งหมายแจ้งกำหนดวันนัดอ่านคำพิพากษาด้วยวิธีการวางหรือปิดหมายไว้ที่ภูมิลำเนาของผู้ฟ้องคดี โดยบุคคลที่อาศัยอยู่ในบ้านได้ลงลายมือชื่อรับหมายไว้แทนแต่ได้ส่งหมายกลับคืนโดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีได้ย้ายออกไปนานแล้ว และผู้ฟ้องคดีอ้างว่าไม่เคยได้รับหมายแจ้งจากศาล ทำให้ไม่อาจยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาได้ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องขอเพิกถอนกระบวนการพิจารณาและขอให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีใหม่ แต่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำขอดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ศาลได้ส่งหมายแจ้งวันนัดอ่านคำพิพากษาไปยังภูมิลำเนาตามฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนราษฎรด้วยวิธีการวางหรือปิดหมาย ซึ่งแม้ว่าบุคคลที่อาศัยอยู่ในบ้านจะได้รับหมายไว้แทนแต่ได้ส่งหมายกลับคืนโดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีได้ย้ายออกไปนานแล้ว จึงอาจเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่ทราบกำหนดนัดของศาล ทำให้ไม่อาจยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาได้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงเป็นกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีถูกตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในการดำเนินกระบวนการพิจารณา จึงมีคำสั่งให้รับคำขอพิจารณาคดีใหม่และให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามรูปคดีต่อไป

ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีใหม่ และได้ส่งหมายแจ้งกำหนดวันนัดฟังคำพิพากษาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับด่วนพิเศษไปยังตู้ไปรษณีย์ที่คุณกรณีได้แจ้งไว้... แต่ผู้ฟ้องคดีไม่มาเปิดตู้ไปรษณีย์เช่า ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีหมายแจ้งเลื่อนกำหนดวันนัดอ่านคำพิพากษาออกไป และได้ส่งหมายแจ้งกำหนดนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับด่วนพิเศษไปยังตู้ไปรษณีย์ที่คุณกรณีได้ให้ไว้อีกครั้ง โดยหมายดังกล่าวส่งไปถึงที่ทำการไปรษณีย์ระบูนที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐

ศาลจึงได้อ่านคำพิพากษาในวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ หลังจากนั้นผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลกำหนดวันอ่านคำพิพากษาใหม่ โดยอ้างว่าได้รับหมายแจ้งวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๐ และที่ทำการไปรษณีย์มิใช่ผู้รับมอบอำนาจที่จะรับหมายแทนผู้ฟ้องคดีได้

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีได้สมัครใจใช้ตู้ไปรษณีย์เป็นที่ติดต่อรับหมายศาลมาโดยตลอด ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องติดตามตรวจสอบหมายศาลที่ส่งมายังตู้ไปรษณีย์ และเมื่อหมายแจ้งกำหนดวันนัดฟังคำพิพากษาได้ส่งไปถึงตู้ไปรษณีย์ดังกล่าว ประกอบกับไม่มีเหตุโต้แย้งอื่นใดว่าหมายส่งไปไม่ถึงตู้ไปรษณีย์หรือสูญหายไป จึงถือได้ว่าวันที่หมายแจ้งส่งไปถึงตู้ไปรษณีย์ซึ่งเป็นที่อยู่ที่คุณกรณีได้ให้ไว้ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งศาล กรณีจึงเป็นการส่งหมายโดยชอบและเป็นการแจ้งให้ทราบกำหนดวันอ่านผลแห่งคำพิพากษาล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควรแล้ว การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ติดตามตรวจสอบการส่งหมายศาลที่ส่งมายังตู้ไปรษณีย์จนล่วงพ้น

กำหนดนัดอ่านคำพิพากษา เป็นความบกพร่องของผู้ฟ้องคดีเองและไม่อาจยกขึ้นกล่าวอ้างได้ การที่ศาลปกครองชั้นต้นได้อ่านคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คป. ๑๑๘/๒๕๖๑)

คดีนี้เป็นอุทธรณ์ที่ดีสำหรับคู่กรณีในคดีปกครอง การแจ้งที่อยู่ที่ใช้ติดต่อเพื่อให้ศาลส่งหมายแจ้งคำสั่งหรือส่งเอกสาร หากคู่กรณีให้ไว้เป็นตู้ไปรษณีย์เช่าของที่ทำการไปรษณีย์แล้ว คู่กรณีจะต้องหมั่นติดตามและตรวจสอบตู้ไปรษณีย์อย่างสม่ำเสมอ เพราะวันที่หมายศาลส่งไปถึงตู้ไปรษณีย์ย่อมถือเป็นวันที่คู่กรณีได้รับหมายโดยชอบด้วยกฎหมาย และการได้รับหมายแจ้งคำสั่งศาลที่ส่งโดยชอบหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ล้วนส่งผลต่อการดำเนินการเพื่อใช้สิทธิในเรื่องต่าง ๆ ทั้งสิ้น (ปรึกษาคดีปกครองได้ที่ สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕)
